

O'ZBEKISTON

OVOZI

IJTIMOIIY-SIYOSIY GAZETA

• 2006-yil • 24-iyun • Shanba • 72 (27.564) • www.uzbekistonovozi.uz • 1918-yil 21-iyundan chiqq boshlagan

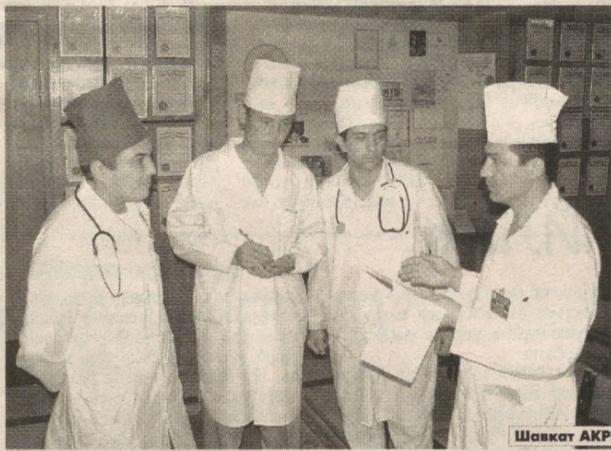
• **Таълим ва тараққиёт**

Аслида таълим-тарбия соҳасидаги ислохотнинг чегараси ва поёни йўқ. Токи ҳаёт давом этар экан, таълим ҳам, тарбия ҳам замон ўртага қўётган янги талабларга кўра муттасил равишда ўзгариб-янгиланиб бораверади. Фақат биз бу соҳадаги дастлабки қадамларни тўғри қўя олсак, пойдеворни мустаҳкам қилиб барпо этсак, мен шунга ишонаманки, бугунги авлод унинг самарасидан баҳраманд бўлажак, келгуси авлод эса бизнинг қилган ишларимизни эҳтиром ва миннатдорлик туйғуси билан эслайди.

Ислом КАРИМОВ

ФИДОЙИЛИК ВА ТАШАББУСКОРЛИК САМАРАСИ

Шавкат АКРАМОВ олган суратлар

ИҚТИСОДИЙ ҲАМКОРЛИК ВА ИНТЕГРАЦИЯНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ЙЎЛИДА

МИНСК, 23 июнь (ЎзА махсус мухбири Анвар Бобоев хабар қилади).

Евросиё иқтисодий ҳамжамиятининг саммитида қатнашиш учун Минскка ташриф буюрган олий мартабали меҳмонлар Беларусь Миллий кутубонасининг янги бунёд этилган биносига йиғилди. Бу ерда Давлатлараро кенгашининг тор доирадаги учрашуви бошланди. Унда Ўзбекистон Президенти Ислам Каримов, Беларусь Президенти Александр Лукашенко, Россия Президенти Владимир Путин, Қозоғистон Президенти Нурсултон Назарбаев, Қирғизистон Президенти Курманбек Бакиев ва Тожикистон Президенти Имомали Раҳмонов қатнашдилар.

Ҳамжамият Божхона иттифоқини тузиш ва ягона иқтисодий макон барпо этиш жараёнини жадаллаштириш, жаҳон иқтисодиёти ва халқаро савдо тизимига интеграциялаштириш аҳолининг ҳаётини яхшилашнинг мувофиқлаштириши ўз олдига мақсад қилиб қўйган. Унинг асосий вазифалари сирасига эркин савдо тартибини расмийлаштириш яқини етказиш, умумий божхона тарифларини, умумий молия бозорини, транспорт хизматининг ягона бозори ва ягона транспорт тизимини, умумий энергетика бозорини шакллантириш, сармояларнинг эркин ҳаракатини таъминлаш, савдо-сотикнинг умумий қоидаларини жорий қилиш, давлатлараро мақсад-

ли дастурларни амалга ошириш, аёзо мамлакатлар фуқароларига бутун Ҳамжамият ҳудудига таълим ва тиббий ёрдам олишда тенг ҳуқуқ яратиш, миллий қонун ҳужжатларини ўзаро яқинлаштириш каби масалалар кирди.

Ҳамжамиятнинг 2004-2006 йилларга мўлжалланган ҳаракат дастурда умумий вазифаларни ҳамкорликнинг янги шакли ва механизмларини ишга солган ҳолда бажариш кўзда тутилган. Шу тариқа ягона умумий бозор ташкил қилиш мумкин. Интеграция йўлидаги ҳамкорликнинг асосий йўналишлари эса Божхона иттифоқини тузиш, ўзаро келишилган иқтисодий сиёсат юритиш, биргалликда энергетика бозорини шакллантириш ва ривожлантириш, Транспорт иттифоқини ташкил этиш ва аёзо давлатларнинг транзит салоҳиятини тўла ишга солиш, агросаноат мажмуида ҳамкорлик, ягона молиявий бозор ва хизматлар бозорини тузиш, ижтимоий соҳадаги алоқаларни кенгайтиришдан иборат.

Бу йўналишларнинг барчаси ўзига хос масалаларни ҳал этишни назарда tutadi. Масалан, транспорт соҳасидаги тариф сиёсатини ўзаро мослаштириш, юк ташиш ҳажминини ошириш, божхона қоидаларини энгиллаштириш мақсадга мувофиқдир. Энергетика соҳаси сув-энергетика захираларини биргалликда ўзлаштириш, электр энергияси таъминотини яхшилашни, сув ресурсларидан унумли фойдаланишни талаб қилади. Агросаноат маж-

муи ўзаро келишилган қишлоқ ҳўжалиги сиёсатини юритиш, озиқ-овқат бозорини шакллантириш, қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотларини ташиш, сақлаш ва сотиш харажатларини камайтириш, ушбу соҳада сўғурта, банк, лизинг, биржа каби институтларни барпо этиш масалаларини қамрайди.

Давлатлараро кенгаш — Ҳамжамиятнинг олий органидир. Бундан ташқари, ташкилот ҳузурда Интеграция қўмитаси, Парламентлараро ассамблея, Ҳамжамият суди фаолият кўрсатади. Шунингдек, агросаноат, адлия, божхона, солиқ, сўғурта, транспорт, энергетика каби алоҳида соҳалар бўйича кенгаш ва комиссиялар тузилган.

Минск учрашуви Ҳамжамиятнинг жорий йилдаги иккинчи саммитидир. Ўзбекистоннинг аёзо бўлиши муносабати билан ўтказилган биринчи саммит 21 январь кўни Россиянинг Санкт-Петербург шаҳрида бўлган эди. Унда мамлакатимиз Ҳамжамиятга аёзо бўлиб киришининг тартиби белгилаб олинган эди. Бугунги саммитда бу жараён натижалари сарҳисоб қилинди.

Президентларнинг келишувига биноан Ўзбекистон жорий йил охирига қадар Ҳамжамиятга амал қилаётган барча битимларга қўшилиши керак. Мамлакатимиз шу чоққача 20 битимни ратификация қилди ва айни пайтда яна олти хужжатни тасдиқлаш бўйича иш олиб борилмоқда.

(Давоми 2-бетда)

ЖУРНАЛИСТЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

27 июнь — Матбуот ва оммавий ахборот воситалари кўни муносабати билан самарали фаолият кўрсатаётган хотин-қиз журналистлардан бир гуруҳи Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитасига таклиф этилди.

Юртимизда хотин-қизларнинг жамиятдаги мавқеини юксалтириш, давлат ва жамият қурилишидаги иштирокини фоллаштириш, оила, оналик ва болалик манфаатларини ҳимоялаш, соғлом турмуш тарзини тарғиб этишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Давлатимиз раҳбари Ислам Каримовнинг 2004 йил 25 майда қабул қилинган «Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси фаолиятини қўллаб-қувватлаш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Фармони бу борада муҳим дастуриламал бўлиб хизмат қилмоқда.

Хотин-қизларни ижтимоий-ҳуқуқий ҳаётдан қўллаб-қувватлаш, аёлларнинг касбий, жисмоний, маънавий ва интеллектуал салоҳиятини юксалтириш борасида кўп қанчалик ишлар амалга оширилмоқда. Буларнинг бари мамлакатимиз оммавий ахборот воситалари томонидан мунтазам ёритилаётди. Бироқ бугунги глобаллашуви, ахборот хуружлари кучайган жараён журналистлардан янада фолроқ бўлишни, қаламга олиётган мавзуга теран кўз, юксак масъулият билан ёндашувини талаб этмоқда. Эеро, юртимиз аёлларининг мақсад ва муддаоларини, орзу-интилишлари-

ни, уларни ўйлантираётган муаммоларни матбуот, телерадиоканалларда кенгроқ акс эттириш мўҳим аҳамиятга эга.

Тадбирда оммавий ахборот воситаларида кўп йиллар фаолият кўрсатган бир гуруҳ фахрий журналистларга, шунингдек, матбаа ходимлари ҳамда ёш ижодкорларга Республика Хотин-қизлар қўмитасининг фахрий ёрлиғи ва эсдалик совғалари топширилди.

Учрашувда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, Хотин-қизлар қўмитаси раиси С.И.Имомова иштирок этди.

Назокат УСМОНОВА, ЎзА мухбири

• **ЎзХДП ҳаёти**

ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА БАНДЛИК МУАММОСИ

Қарши шаҳридаги С.Насафий номли вилоят кутубонасида Ўзбекистон Халқ демократик партиясидан сайланган вилоят, туман, шаҳар кенгаши депутатлари иштирокида «Аҳолининг бандлик муаммоси, партиянинг ҳудудлар бўйича дастурий вазифалари ва уларни ҳал этиш йўллари» мавзусида семинар бўлиб ўтди. Уни вилоят партия Кенгаши раиси, Халқ депутатлари вилоят Кенгашидаги партия депутатлари гуруҳи раҳбари О.Равшанов олиб борди.

ЎзХДП Марказий Кенгаши Ижроия қўмитасининг қарори асосида ташкил этилган ушбу семинардан кўзланган мақсад партиямиздан сайланган депутатларнинг жамият ижтимоий-сиёсий ҳаётидаги иштирокини кучайтириш, уларнинг ўз сайловчилари ҳамда партия олдидagi бурч ва мажбуриятларини тўлақонли англаб етишларига кўмак бериш, шунингдек, аҳолининг бандлик муаммоси ва уни ҳал этишда маҳаллий кенгашлардаги партия гуруҳларининг тегишли давлат ва жамоат ташкилотлари билан ўзаро манфаатли ҳамкорлигини ривожлантиришдан иборат.

Семинарда Қарши муҳандислик-иқтисодиёт институти ректори, Олий Мажлис Сенати аъзоси М.Нормуродов, Олий Мажлис Сенатининг бюджет ва иқтисодий масалалар қўмитаси ра-

иси ўринбосари А.Олтиев, вилоят меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бошқармаси бошлиғи ўринбосари З.Эшнаев, Ўзбекистон савдо-саноат палатаси вилоят бошқармаси бошлиғи ўринбосари Б.Йўлдошев, Ўзбекистон фермер ҳўжаликлари уюмлари вилоят филиали бош мутахассиси Б.Муродов, вилоят касаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси раиси, ўринбосари И.Аҳмедов ҳамда Республика маънавият ва маърифат маркази вилоят бўлими раҳбари М.Ражабовлар сўзга чиқиб, мамлакатимизда хусусийлаштириш жараёнининг бориши, мулкчиликнинг турли шакллари пайдо бўлаётгани иқтисодиётга ўзининг ижобий самарасини бераётганини таъкидладилар. Шу билан бирга янги иш ўринларини яратиш, ўқув юрларини битирган ёшларни ишга жойлаштириш муаммолари ечими ҳусусида фикрлашдилар, ушбу масалага тегишли идоралар вакилларининг эътиборини қаратдилар.

Семинар ишда Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгаши раиси ўринбосари, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати Насимқул Каримов иштирок этди ва сўзга чиқди.

Музаффар ТУРОПОВ,
Ўзбекистон ХДП Қашқадарё вилоят Кенгаши раиси ўринбосари

• **Муносабат**

МАНФААТ ВА ХАВФСИЗЛИК ЯХЛИТЛИГИ — БИРЛИКДА

Ўтган ҳафта мамлакатимиз ташқи сиёсати учун гоят самарали бўлди. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов ШХТ Давлат раҳбарлари кенгашининг 15 июнь кўни Шанхай шаҳрида бўлиб ўтган мажлиси ҳамда 17 июнь кўни Қозоғистон Республикасининг Олмаота шаҳрида ўтган Осиёда ҳамкорлик ва ишонч чоралари бўйича кенгаш саммитида иштирок этди. Мамлакатимиз раҳбари бу нуфузли анжуманларда нафақат иштирок этди, балки геосиёсий аҳамиятга эга бўлган ташаббус ва гояларни илгари суриб, уларга қатор давлатлар эътиборини қаратди. Президентимизнинг бу иккала саммитда сўзлаган нутқлари матбуотда босилгани яхши бўлди. Айтиш мумкинки, уларда илгари сурилган фикрлар ҳар бир кишини мушоҳада қилишга чорлайди.

Шанхай шаҳрида бўлиб ўтган саммитда Президентимиз халқаро ҳамжамият томонидан амалга оширилаётган саъй-ҳаракат-

ларга қарамай, жаҳон бўйлаб хавф-хатар камаймаётганлиги, минтақа мамлакатлари ўртасида муносабатларга совуқчилик тушириш, уларни мўқбил давлатлараро бирлашмаларни шакллантириш бўйича турли геосиёсий комбинацияларга тортишга астойдил уринишлар давом этаётганлигини таъкидлаб ўтди. Дарҳақиқат, минтақадаги мавжуд ижтимоий-иқтисодий муаммоларни баҳрлашда келишилган ёндашувлар ҳамда радикализм, экстремизм мафқураси хуружи ва миллатчилик кўринишларига қарши жавоб ҳаракатларини ишлаб чиқиш зарур. Президентимиз томонидан сув-энергетика ва табиий ресурслардан самарали фойдаланиш масаласи ҳам илгари сурилган минтақа давлатлари иқтисодий ҳамкорлигининг ривожига айни муддаодир. Табиий ресурслардан самарали фойдаланиш масаласи саммит кўни тартибидан ўрин олгани муҳим ҳаракатга эга. Бизнингча, сувдан фойдаланиш бўйича чегара бўлмаслиги керак. Бу неъмат табиатнинг инъоми. Дарё ва ўзанлардан қайси

мамлакатлар сув бошида бўлишидан қатъи назар, шу ҳудуддаги халқлар бирдек, сунъий тўсиқларсиз ва оқилона фойдаланишга ҳаққидирлар.

Президент Ислам Каримов Олмаота саммитида сўзлаган нутқиди сиёсат майдонидида айрим хатти-ҳаракатлар, хусусан, сиёсий савдосизлик, бошқа халқларнинг кўп асприк аъёнлари, турмуш-тарзи ва менталитетига беписанд муносабатда бўлиш қабилига алоҳида эътибор қаратди. Юзлаб миллат ва элатларнинг мўқаддас дини бўлиши ислом динини халқаро терроризмга боғлаш, Мухаммад алайҳиссаломнинг шаъни Фарб матбуотида таҳқирланиши миллионлаб одамларнинг нафсониятига тегаётганлигини очиб ва баралла гапирди. Бу ўз «демократия»сини андازа сифатида кўрсатуви, барча нарсаларни қилишим мумкин, деб ўйлайдиган айрим давлатларга ёқмасда, лекин кўпгаб кишиларнинг айни кўнглидаги гап бўлди.

Президентимиз Осиёда ҳамкор-

лик ва ишонч чоралари бўйича кенгаш фаолияти ҳақида тўхталар экан, ишонч чоралари бўйича тавсиялар умумий гаплар билан чегараланмасдан, аниқ йўналишга, халқаро жамоатчиликни ташишига солаётган муайян мोजароли вазиятларга қаратилиши лозимлигини таъкидлаб, ўзининг узқоқни кўра оладиган сиёсатчи эканлигини яна бир бор намоён этди.

Айтиш жоизки, бўлиб ўтган саммитларда асосий фикр тинчликни сақлаш, турли мोजароларни ҳал этиш, тотувлик ва згуликка бориб тақалди. Бундай нуфузли анжуманларда, давлатлар згулиқини исташар экан, бу аввало, ўша ерда фуқаролар манфаатидан келиб чиқиб сиёсат олиб борилаётганлигидан далолатдир.

Азал-азалдан маълумки, аҳиллик бўлмаган гўшадан барка қочади. Масалан, Афғон юртидаги но-тинчлик туфайли унинг халқи бири неча йиллардан бери азобда. Аслида, бу охири ўйланмасдан олиб бориладиган сиёсат, аниқроқ айтиладиган бўлсак ўзини ҳўқмон давлат,

деб биладиган баъзи мамлакатларнинг бу юрт ички ишларига аралашуви натижасидир.

Бугун ҳам ўзининг сохта демократиясини ниқор қилиб, турли мамлакатлар, айниқса, минтақамизга қарши бўҳтон ва ўйдирмалар билан дунё оммавий-ахборот воситалари орқали жар солаётган давлатлар йўқ эмас. Бу ҳаракатлар бор экан, Президентимиз Ислам Каримов таъкидлаганидек, «Ҳар бир мамлакатнинг манфаатлари ва хавфсизлиги яхлитлиги та-моийлидан келиб чиқиб, ҳаммамиз учун умумий бўлган таҳдидларга қарши курашда ягона позицияда туриб иш тутмоқ муҳим аҳамият касб этади». Шундай экан дини, ирқидан қатъи назар, згулик атрофида барча миллат ва элатлар бирлашишлари зарур. Бундан барча мамлакатлар фақат фойда кўради.

Зокиржон ХОЛМАТОВ,
Хўсиниддин БЕРДИЕВ,
Ўзбекистон ХДП
Марказий Кенгаши маъсул ходимлари

O'zbekiston havo yo'llari

TOSHKENT
XALQARO AEROPORTI

Хизматлар аниқлаш

O'ZSANOATQURILISHBANK

KO'PLARNI TANISHADI — MUNOSIBLARNI TANLASHADI!

Tel.: 120-45-01, 120-45-82, 120-45-05, факс: 133-34-26
www.uzpsb.uz e-mail: info@uzpsb.uz

Хизматлар аниқлаш

TOSHKENT SHAHAR MUNITSIPAL BIJRA MARKAZI

MULKIDORGA HANKORI!

Tel.: 132-25-51, 133-46-61, факс: 133-20-74
WWW.tshmbm.uz E-mail: info@tshmbm.uz va Bijra@mail.tps.uz

Хизматлар аниқлаш

Миллий ҳамда чет эл валютасида барча банк хизматлари

Сизнинг муваффақиятингиз учун!

ПАХТА БАНК — ФАРОВОНЛИГИНИЗ КАЛИТИДИР

Хизматлар аниқлаш

ИҚТИСОДИЙ ҲАМКОРЛИК ВА ИНТЕГРАЦИЯНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ЙЎЛИДА

(Давоми. Боши 1-бетда)

Умуман олганда, Ўзбекистон томони барча битимларни кўриб чиқмоқда ва бу мамлакатимиз Ҳамжамият доирасидаги мажбуриятларини бажармоқда, дейиш учун асос бўлади.

Бундан ташқари, саммитда «Марказий Осиё ҳамкорлиги» ташкилотининг (МОХТ) Евроосиё иқтисодий ҳамжамиятига қўшилиш тартиби билан боғлиқ масалалар кўриб чиқилди. Чунки интеграция жараёнида илгирчилик бўлиши тартиби таъминлаш учун МОХТ томонидан тузилган қатор муҳим ҳужжатлар, хусусан, сув-энергетика захираларидан фойдаланишга оид битимлар Ҳамжамият талабларига мослаштирилиши керак.

Президентлар Евроосиё иқтисодий ҳамжамиятини ривожлантиришнинг стратегияси ва тактикаси юзасидан ҳам фикр алмашдилар. Молиявий ва иқтисодий масалалар бўйича кенгаширинг ҳисоботини кўриб чиқилди.

Ҳамжамият ташкилотининг фаолиятининг концепциясини ишлаб чиқиш масаласи ҳам муҳокама қилинди. Унинг ҳалқаро ташкилотлар ва молиявий тузилмалар билан алоқалари фаоллаштириш бормоқда. Масалан, яқинда Евроосиё иқтисодий ҳамжамияти ва Шанхай ҳамкорлик ташкилотининг қўйиқлари ўртасида ҳамкорлик меморандуми имзоланди, Европа иқтисодий комиссияси билан музокаралар ўтказилди.

Давлатлараро кенгаширинг кенгайтирилган тартибдаги мажлисида Ҳамжамиятни ривожлантириш масалаларининг муҳокамаси давом эттирилди. Унда тузилмин тароққий элтиришнинг устувор йўналишларини ҳаётга татбиқ этиш бўйича ишлаб чиқилган чора-тадбирлар мажмуи кўриб чиқилиб, ўзгартириш ва қўшимчалар киритилди. Президентлар Ҳамжамият бюджетини шакллантириш ва ижро этиш тартиби тўғрисидаги низомиинг янги лойиҳасини кўриб чиқилди.

Мажлисида Президентлар Ҳамжамият фаолиятини такомиллаштиришга, унинг доирасидаги кўп томонлама ҳамкорликни кенгайтиришга доир фикр-мулоҳазаларини баён этдилар. Қатор ташаббуслар, дастур ва лойиҳалар юзасидан фикр алмашдилар. Божхона иттифоқини тузиш борасидаги ишларни жадаллаштириш масаласини муҳокама қилдилар.

Ўзбекистон Президенти ўз нутқида савдо-иқтисодий ҳамкорликни, иқтисодий интеграцияни ривожлантириш ҳақида тўхталиб, бунда хавфсизлик масалаларига алоҳида эътибор бериш зарурлигини таъкидлади. Ҳар қандай тузилма доирасида сиёсий, иқтисодий ва ижтимоий ҳамкорлик ривожланиши учун, аввало, у қамраган ҳудудда вазият барқарор бўлиши керак, деди Ислам Каримов.

Учрашув қатнашчилари Евроосиё спорт уйинлари ва Евроосиё халқларининг санъат фестивалини ўтказишга келишиб олдилар.

Евроосиё иқтисодий ҳамжамияти доирасидаги музокаралар якунига етган, Ўзбекистон, Беларусь, Россия, Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон ва Арманистон раҳбарлари иштирокида Коллектив хавфсизлик шартномаси ташкилотига аъзо давлатлар раҳбарларининг тор доирадаги учрашуви бўлди. Унда Ўзбекистон ушбу ташкилот ишида қатнашиш тўғрисидаги мораторийни бекор қилгани эълон қилинди.

Учрашув қатнашчилари Ўзбекистон раҳбариятининг мазкур қарори Коллектив хавфсизликни мустаҳкамлашда муҳим омил бўлишини таъкидладилар.

Мажлисида хавфсизлик ва барқарорликни мустаҳкамлаш, шунингдек, террорчилик, экстремизм, нарқобизнес, уюшган транснационал жиноятчилик каби таҳдидларга қарши курашда ҳамкорликни янада ривожлантириш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди. Минтақадаги вазият таҳлил этилди.

Матълумки, 2004 йилнинг 2 декабрида Коллектив хавфсизлик шартномаси ташкилотига БМТ Бош ассамблеясида қўзғатилган мақоми берилган.

Шартномага кўра, аъзо давлатлар ўз хавфсизлигини коллектив асосда таъминлайди. Яъни, аъзо давлатлардан бири рортасининг ҳудудий яхлитлиги ва суверенитети, хавфсизлигига таҳдид солинса, барча иштирокчи мамлакатлар қўшма маслаҳатлашув механизмини ҳаётга солиб, юзага келган таҳдиднинг олдини олиш учун сай-ҳаракатларини мувофиқлаштирилади.

Шунингдек, ташкилотга аъзо бирор давлат ташқи ҳужумга учраса, қолган давлатлар унга ҳар томонлама, жумладан, ҳарбий жиҳатдан зарур ёрдамни кўрсатади.

Коллектив хавфсизлик шартномаси ташкилотининг низоми ҳамда ташкилотнинг ҳуқуқий мақоми тўғрисидаги битим 2002 йилнинг 7 октябрида имзоланган ва 2003 йилнинг 18 сентябрида қўлга кирган.

Президентлар хавфсизлик соҳасидаги ҳамкорлик масалаларини Коллектив хавфсизлик кенгаширининг кенгайтирилган тартибдаги сессиясида давом эттирдилар.

Коллектив хавфсизлик кенгаши — ташкилотнинг олий органи. Коллектив хавфсизлик шартномаси ташкилотини ҳузурида Котобият, ташқи ишлар ва мудофаа вазирларининг кенгашилари, хавфсизлик кенгашилари қотибларининг қўмитаси, Бирлашган Штаб фаолият юритади.

Президентлар ташқи ишлар ва мудофаа вазирларининг кенгашилари, хавфсизлик кенгашилари қотиблари қўмитаси мажлисларида ишлаб чиқилган ҳулоса ва тавсияларни кўриб

чиқдилар.

Таъкидламоқ жоизки, ташкилотнинг моҳияти, унинг доирасидаги ҳамкорликнинг тамойил ва шакллари Коллектив хавфсизлик шартномаси ташкилотини Евроосиёдаги бутун хавфсизлик тизимининг муҳим бўлишига айлантди. Унга аъзо давлатларнинг аксарияти Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилоти ҳамда Шанхай ҳамкорлик ташкилотига аъзо эканлиги ҳам муҳим аҳамиятга эга.

Ўзбекистон Президенти Коллектив хавфсизлик шартномаси 1992 йили Тошкентда имзоланганини, 1998 йил Ўзбекистон у билан ҳамкорликни тўхтатганини айтди. Ўзбекистоннинг мазкур ташкилот фаолиятида яна иштирок этиш сабаблари эса Евроосиё иқтисодий ҳамжамиятига аъзо бўлиши билан боғлиқ.

Иқтисодий ҳамкорлик фақат хавфсизлик таъминлангандагина ривожланади. Президентлар ахборот хавфсизлиги, ҳарбий ва ҳарбий-техникавий ҳамкорликка доир масалаларни ҳам муҳокама қилдилар.

Президентлар оммавий ахборот воситалари вакиллари билан учрашди. Матбуот анжуманида айтилганидек, Евроосиё иқтисодий ҳамжамияти саммитида Божхона иттифоқини барпо этишни жалдлаштириш учун жорий йил охиригача ички тартиб-қоидаларни кўриб чиқишга қарор қилинди. Шунингдек, Президентлар Ҳамжамиятнинг ташқи сиёсий фаолиятига доир концепцияни таъкидладилар.

Коллектив хавфсизлик шартномаси ташкилотини доирасидаги музокаралар натижасида эса ташкилот фаолиятини янада такомиллаштириш ва самардорлигини оширишга қаратилган сиёсий декларация имзоланди. Хавфсизлик органларининг террорчилик ва нарқобиздаги қарши ҳамкорликдаги курашига оид дастур қабул қилинди.

Матбуот анжуманида музокаралар очилди, ўзаро жўрмалар ва манфаатдорлик руҳида, ишчан кайфиятда ўтгани таъкидланди. Бугунги учрашувлар Евроосиё иқтисодий ҳамжамияти ва Коллектив хавфсизлик шартномаси ташкилотини доирасидаги музокараларни кўриб чиқилди.

Ислам Каримов мулоқотлар мазкур ташкилотларни ривожлантириш, минтақа ва дунёда рўй бераётган воқеалар юзасидан эркин фикр алмашиш, ҳулоса чиқариш учун яхши имконият яратганини таъкидлади.

Шу билан Мисқода икки муҳим саммит якунига етди. Уларнинг натижалари мамлакатларимиз ўртасидаги иқтисодий ҳамкорлик ва интеграция жараёнида янада фаоллаштиришга хизмат қилиши шубҳасиздир.

ХАЛҚИМИЗ, ЮРТИМИЗ УМИДЛАРИ

Тошкентда мактаб битирувчиларининг «Истиқлол умидлари-2006» кечаси бўлиб ўтди

Пойтахтимиздаги «Туркистон» саройининг ёзи саҳасида ва Ўзбекистон Республикаси Банкар ассоциациясига қарашли стадионда мактаб таълимини якунлаб, катта ҳаётга қадам қўётган ёшларни кутлаш учун ташкил этилган «Истиқлол умидлари-2006» битирув кечаси бўлиб ўтди. Тадбирга пойтахтимизнинг умумий ўрта таълим мактаблари битирувчилари, уларнинг ота-оналари, устозлари таклиф этилди.

«Давлатимиз мадҳияси янграганида унга минглаб ёшлар — тадбир иштирокчилари жўр бўлдилар.

Мамлакатимизда ҳар томонлама соғлом ва барқамол авлодни вояга етказишдек эзгу мақсад йўлида кен қўламли ишлар амалга оширилмоқда. Президентимиз Ислам Каримов ташаббуси билан ишлаб чиқилган Кадрлар тайёрлаш Миллий Дастури ҳамда 2004-2009 йилларда Катта таълимни ривожлантириш Давлат умумийлиги дастури бу борада муҳим дастурламалар бўлмоқда.

Истиқлол йилларида мамлакатимиз умумтаълим мактаблари кўпайиб бугун ўзгариб, моддий-техник базаси мустаҳкамланди. Мукаммал таълим бериш борбариди, ёшлар онга ва қалбига шонли тарихимизга ҳурмат, миллий истиқлол гоғларига садоқат, она-Ватанимизга муҳаббат туйғулларини сингдиришга алоҳида эътибор қаратиляпти.

Бу йил мамлакатимиз бўйича 260 миңдан ортиқ жумладан, пойтахтимизда салкам ўн миң нафар ўқувчи ўн биринчи синфни тугатиб, етулик шаҳодатномасини қўлга олади.

Саҳнага Тошкент шаҳридаги умумтаълим мактабларининг «эло» баҳолагарга тамомлаган йигит-қизлар кириб келади. Оловқалб ёшларнинг азму шижоатига боқиб, сафимиздан ана шундай янги авлодининг мустаҳкам ўрин олаётганидан қалблар чўқур ҳаяжонга тўлади. Ёш ав-

Сарвар ЎРМОҲОВ (ЎЗА) олган сурат

лодининг таълим-тарбияси йўлидаги эзгу ишлар бугун ўзининг ширин мевасини бераётганидан фахр-ифтихоримиз ошади.

Бу йилги «Истиқлол умидлари» фестивали Ватанимиз мустақиллигининг 15 йиллиги арафасида нишонланмоқда. Фарзандларимизни дунёда ҳеч қимдан кам бўлмайдиган инсонлар этиб тарбиялаш йўлида амалга оширилаётган кенг қўламли ишларнинг ҳамма қисмида биз жўрлик билан иштирокчи бўлишимиз керак. Негаки, ҳалқимизнинг соғлиғи, қомил фарзанд тарбияси саҳий қилиб сохибларига ҳам боғлиқдир.

«Хеч қимга бермаймиз сени, Ўзбекистон!» «Азиз синфдошларим!» «Бахтли болалар!» каби театрлаштирилган музикавий томошалар ўрнини «Фарзандлари соғлом юрт — қудратли бўлур!» сахнавий кўрсатиши олади. Саҳнага халқаро спорт мусобақалари, ёшлар ўртасидаги Олимпиадалар, жаҳон ўйинлари қолиб-

ри кириб келади.

Ёш авлод қамолоти йўлидаги хайрли юмушлар қўламли мамлакатимиз Президентини томонидан эълон қилинган Ҳомийлар ва шифокорлар йилида янада кенг қўламли бўлишига алоҳида эътибор қаратилади. Фарзандлар саломатлигини мустаҳкамлаш, соғлом турмуш тарзини тарғиб этиш боробариди, янгида янги табибнинг муассасалари, сиҳатгоҳлар барпо этилмоқда. Тадбирнинг Ҳомийлар ва шифокорлар йили мазмун-моҳиятига бағишланган қисмида бу жиҳатлар яна бир бор ўз аксини топди. Негаки, ҳалқимизнинг соғлиғи, қомил фарзанд тарбияси саҳий қилиб сохибларига ҳам боғлиқдир.

Таниқли санъаткорлар, эстрада хонандалари, ёш кўшиқчилар ижросида Ватани, истиқлолни, тинчлик-осойишталик, барқарорлик, дўстлик ва ҳамжамиятнинг тараннум этувчи қўй-қўшиқлар янгради.

Биз тадбир иштирокчиларининг айримлари билан суҳбатлашдик. **Наргиза Исломова, 13-ўрта мактаб ўқувчиси:** — Мамлакатимизда қайси соҳада бўлмасин, изчиллик билан рўй бераётган оламшумул ўзгаришлар ягона мақсад — юртимиз келажак бўлиши ёшларнинг нурли истиқболи йўлида амалга оширилатир. Бунинг ўқувчиларимизнинг

натини рағбатлантириш ва қўллаб-қувватлаш борасида амалга оширилаётган эзгу ишлар ҳам аққол кўрсатиб турибди. Давлатимиз раҳбари ташаббуси билан муамлилик бугун юртимизда энг шарафли ва ардоқли касба айланди. Бу бекиз эмас, албатта. Зеро, ёшларда фаол фуқаролик позицияси, фидойилик, юрт келажак ва тақдирини ўзининг қўли билан қўлаб-қувватлаш каби қадриятларнинг шаклланишида ҳам янги ўқувчиларнинг ҳиссаси бекиётир.

Сарвар Усмонов, 265-мактаб битирувчиси:

— Жонаҳон мактаб, меҳрибон устозлар, қадрдон синфдошлар билан айрилариш осон эмас. Бирок истиқболда бизни катта ва мустақил ҳаёт кутмоқда. Орузим — ахборот технологиялари бўйича етуқ мутахассиси бўлиш. Президентимиз Интернет, компьютер ва ахборот технологиялари соҳаси ривожига алоҳида эътибор қаратмоқдалар. Негаки, бугун телекоммуникация соҳасида миллий мутахассислар мамлакатимизга жуда-жуда зарур. Бугун ҳар бир тенгқуримиз қайси касб ёки ўқилиши танаҳмасин, авло ўқиши, ҳалол ва фидойи меҳнати билан Ватанимиз ривожига ҳисса қўшишни ўзи учун шараф деб билимкоқда.

Маҳмуда Орипова, Шайхонтоҳур туманидан, уй бекаси:

— Уғлим Дилшод бу йил мактабни тамомлади. Шу топда мактабда ўқиган йилларим ёдимга тушди. У даврда бундай тантанали тадбирлар, ёшларга бундай эътибор қанда эди?! Етуқлик шаҳодатномасини қўлга олиб ҳар ким ўз йўлига кетар эди. Бугунги ташкил этилган тадбирлар мамлакатимизда фарзандларимиз қамолоти йўлида кўрсатилаётган мутасил ғамқўрликнинг яна бир ёрқин намунаси. Буларнинг бари ёшларимизни ҳалқимизнинг маънавий меҳнати эвазига эришилаётган ютуқларнинг қадрига етишга, озода ва обод Ватан, эркин ва фаровон ҳаёт барпо қилиш йўлида бошланган эзгу ишларнинг нуносида давомчилири бўлишга даъват этади.

Мавлуда Қўнариёзова, Алишер Навоий номидаги лицей-мактаб битирувчиси:

— Мактабимизнинг «эло» баҳолагарга тамомлашимизда, аввало меҳрибон ўқувчиларимизнинг хизмати бекиёс. Орузим — Тошкент педиятир табиб институтига кириб ўқиш. Бунинг учун пухта билим олишда мактабимизда яратилган барча шартнодлар умумли фойдаланишга интилдим. Ундаги мебель, техник жиҳозлар, компьютерлар, ўқув адабиётлари, синфдонларимизга ҳавас қилса арзийди. Буларнинг барчаси биз, ёшларга кўрсатилаётган меҳр-эътиборнинг аққол намунаси. Биз бу улкан эътибор, юксак ишонччи оқлашимиз лозим.

...Саҳна яна битирувчилар эгалайди. Улар Президент, эл-юрт, ота-она ва ўқувчилар ишонччини оқлашга, Ватанимиз, буюқ аждоқларимизга нуноси бўлишга, ўзларининг бор билим ва куч-ғайратини мамлакатимиз равнақи йўлида сарфлашга ваъда берадилар.

Тадбирларда Ўзбекистон Республикаси Бош вазир ўринбосарлари С.Иномова, Р.Қосимов, Тошкент шаҳар ҳокими А.Тўхтаев иштирок этиди.

Назокат УСМОНОВА, Баҳор ХИДИРОВА, ЎЗА махсус муҳбирлари

• Шукроналик

ЮРТ УЧУН ЁНИБ ЯШАЙЛИК

Мен бир кекса муаллимман. Мана, ярим асрдикки, мактабда ёшларга таълим-тарбия бериб келмоқдам. Бугун бир ўқувчини сифатида жамиятимида рўй бераётган ҳар бир ўзгариш, содир бўлаётган ҳар бир воқеага синчковлик билан назар ташлаб, уларнинг моҳиятидан қувонаман. Утмиш билан ҳозирги даврни таққослаб, бўлаётган бу янгилашлар истиқлол шарафатидан эканлигига шукрона айтаман.

Бугун Юртобшомиз бошчилигида мамлакатимизда олиб бораётган оқилона сиёсат замирида жаҳўйлик, халоллик, эр-танги кун учун қайғуриш ётади. Истиқлол эришган, Президентимиз раҳбарлигида, айниқса, тарихимизни, маданият-маънавий меросимизни тиклаш бўйича асрларга тенг ишлар қилинди. Дунё тан

олган аждоқларимиз — Амир Темура, ал-Фарғоний, Ибн Сино, Имом ал-Бухорий, Мотуридий каби буюқ болаларимизнинг қадимқолири обод этилиб, муқаддас эътироҳларга айлантди. Бугунги ёшларимиз уларнинг оламшумул меросидан баҳраманд бўлиб, қандай улғу алломулар вориси эканлигини ҳис этишмоқда.

Президентимиз айтганларидек, ҳеч нарса мамлакатни спорт каби тезда машхур қилолмайди. Шундай экан, мамлакатимизда спортга, айниқса, соғлом авлоднинг вояга етказишга алоҳида эътибор қаратилиши шу юрт келажакини ўйлаб қилинаётган эзгу ишлардир. Мана шу мақсад йўлида Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси ташкил этилиб, қанчалар янги спорт мажмуалари қад ростлади. Бугун уларда чинққан ёшларимиз қўлга киритаётган бекиёс ютуқ-

лари билан бугун дунёни лол этмоқда. Буларнинг барчасида эса мактаб ва ўқувчи-мураббийларнинг ҳам ҳиссаси бор, албатта.

Чунки, миллат мактабда шаклланади, уларнинг таълим-тарбияси билан ўқувчилар шугулланади. Мустақиллик йилларида халқ таълимини ривожлантириш давлат сиёсатининг устувор йўналишларидан бирига айлангани барча қатори мени ҳам чексиз қувонтиради. «Таълим тўғрисида»ги Қонун, Кадрлар тайёрлаш Миллий дастурининг моҳиятини бугун аввало ёшларимизнинг ўзлари чўқур англаб боришмоқда. Бўлаётган бу ўзгаришлар, эришаётган бу ютуқларимиз фарзандларимиз ҳеч қимдан кам эмаслигини, кам ҳам бўлмаслигини дунёга намоян этмоқда. Президентимизнинг, айниқса, биз

ўқувчи-мураббийларни йўлаб, тўлақонли ҳаёт кечиртишимиз йўлида қилаётган чексиз ғамқўрликларини кўриб, кўнглимда фахр ҳисси ўйғонади. Шу билан бирга, бу ғамқўрликларга жавобан янада фидойи, фарзандларимиз таълим-тарбияси учун бундан-да масъулиятли бўлишимиз лозим, деб ўйлайман. Бу эътибор ва эъзозни оқлаш, ёш авлоднинг ҳақиқий ватанпарвар инсонлар қилиб тарбиялашда сидқидилдан хизмат қилиш биз муаллимларнинг бурчимиздир. Бугун миллат тарбиячилари бўлган ўқувчилар ана шундай олижаноб мақсад йўлида барчага ўрнак кўрсата олишларига ишонман.

Боракат ҲАЙДАРОВ, Олмалиқ шаҳар 80-махсус интернат мактаби ўқувчиси

• Нуқтаи назар

МАҲАЛЛИЙ БЮДЖЕТЛАР

ва уларда даромадларни шакллантириш борасида мутахассис таҳлили, мулоҳазаси, таклифи

Юртобшомиз томонидан ишлаб чиқилган беш тамойил мустақиллик йиллари иқтисодий ислохотларни чўқурлаштиришда асрларга татбиқлиқ ўзгаришларга асос солди. Айниқса, иқтисодий эркинлаштириш, макроиқтисодий барқарорлик ва илгирчилик ўрнини таъминлаш, бюджетни соғломлаштириш, мукаммал бюджет-солиқ тизимини яратиш, иқтисодиётда тарихий ўзгаришларни амалга ошириш ҳамда кўп улғайди иқтисодий шакллантириш йўллари кўрсатиб берди. Айни чоғда хусусий мулкнинг етакчи ўрин эгаллашини таъминлаш, ташқи иқтисодий фаолиятни эркинлаштириш, бозор ва ишлаб чиқариш инфратузилмаларини ўзида мужассам этган замонавий яхлит тизимни вужудга келтириш ҳамда аҳолининг ижтимоий ҳимоясини кўчатириш каби бош йўналишларни ҳам аниқравшан белгилаб олди. Хусусан, аҳоли турмуш фаровонлигини ошириш йўлида маҳаллий бюджет ва даромадларни шакллантиришга оид қатор ҳуқуқий-меъёрий ҳужжатларни ишлаб чиқишга бўлган эътибор кўчатирилди.

Мен бугун оддий бир мутахассис сифатида айни шу мавзуга оид ўз нуқтаи назарларимни баён этишга жазм қилдим. Маҳаллий бюджетлар мавқенин ошириш — бюджет-солиқ сиёсати самардорлигини таъминлашга хизмат қилувчи муҳим омил. Президентимиз таъкидлаганларидек, **«Давлат бюджет даромадларининг катта қисмини жойларга бериш, маҳаллий бюджетларни мустаҳкамлаш зарур. Бу эса минтақалар мустақиллигини ошириш, уларнинг ташаббускорлигини, бюджетнинг ижросидан манфаатдорлигини ва бу борадаги масъулиятини ошириш имконини беради. Бундан ташқари, бу... маҳаллий бюджетларга тушувларининг янги манбаларини қидириб топишни рағбатлантиради, жойларда бюджет интизомини мустаҳкамлайди.»** Маҳаллий бюджетларнинг бошқа даромадлари (юқори

бюджетдан олинадиган дотациялар, мақсадли субвенциялар ва бошқа маблағларни) Жиззах вилояти маҳаллий бюджет мисолида кўрайлик: тан олиш керак, вилоятда фаолият кўрсатаётган солиқ тўловчиларнинг бюджетга тўловлари маҳаллий бюджет харажатларини тўлалигича қоплаш имконини бераётди. Республика бюджетдан олинаётган маблағ қилинаётган харажатларнинг деярли 62-63 фоизини қоплаб бermoқда. Бу эса мамлакатда энг юқори кўрсаткич бўлиб қолмоқда. Тўғри, бу рақамни буткул йўқ қилиб бўлмайди, лекин, юқори бюджетдан олинаётган дотация миқдорини қамайтириш имкониятлари мавҳудлигини инкор этиб бўлмайди. Бунда давлат ҳокимияти ва бюджет тизимини бошқариш органларининг ваколатлари доирасида, бюджетни ижро этишдаги иштирокчилар ва юқлатилган вазифаларнинг бажарилишида жавобгарлик ҳамда рағбатлантириш тизими шакллантирилса, бас.

Маҳаллий бюджетларда солиқларнинг ўрнини босувчи манбаларнинг қидириб топилиши катта аҳамиятга эга. Бунда маҳаллий ҳокимият органлари ўз ички имкониятларидан оқилона фойдаланиши, хусусан, боқиманда қарздорликларни ундириш чора-тадбирларини қўришлари мақсадга мувофиқ, деб ўйлайман. Мана, олинг: вилоятда бюджет даромадлари ўрта ҳисобда йилга 15-20 фоиз ўсиш бериб, 2005 йилда 32,3 млрд сўм, яъни, 2003 йил тушумига нисбатан 48,8 фоизга ошган. Табиийки, бюджет харажатлари ҳам (бир жойда туриб қолмасдан) ўсишда бўлган, албатта. Бу — биринчи навбатда иш ҳақи ва унга ажратиларнинг йил сайин оширилиши, нарх навоини (коммунал тўловлар, озиқ-овқат маҳсулотлари, дори-дармонлар) ўсиши ҳисобига тўғри келган. 2005 йилда бюджет харажатлари, 74,2 млрд сўмни (яъни, 2003 йилги кўрсаткичга нисбатан 38,4 фоизни) ташкил этган. Шу давр ичиде вилоятда солиқ ва бошқа тушувларнинг ўсиш кўрсаткичи бюджет харажатларининг ўсиш кўрсаткичидан озроқ бўлсада, ҳар

ҳолда юқори бўлиши таъминланган. Бу — менимча ижобий кўрсаткич. Демак, бундан кейин чикаяптики, ҳудудларнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланиши йўлида маҳаллий бюджетлар аҳамияти таҳлили ҳамда бюджет ислохотлари йўналишларини ишлаб чиқишида янги концептуал ёндашувлар керак. Яъни, маҳаллий бюджетлар бошқарувида маҳаллий ҳокимият органлари ваколатлари ҳали кўп ўрганилиши керакка ўшайди.

Маҳаллий бюджетларнинг даромад қисмини шакллантириш муаммолари ижроси йўлида молия бозорларидан жалб этилган ва мобилизация (сафарбар) қилинган (табақалаштирилган ўз маблағлари қўринишидаги) даромад тушувларини маҳаллий ҳокимият органлари томонидан қўлланилиши жоизроқ эмасмикан?

Матълумки, маҳаллий ҳокимиятларнинг ўзларига тегишли ҳудудларда тадбиркорликни ривожлантиришдан манфаатдорлигини ошириш мақсадида олинадиган даромадлар тулик маҳаллий бюджетлар ихтиёрига берилади. Бюджет даромадларини оширишнинг энг асосий йўли эса, бу — ишлаб чиқариш ҳажмининг ошириш ва солиқ тўловчилар сонини кўпайтиришдир. Бунинг учун маҳаллий бюджетларнинг даромад базасини мустаҳкамлаш, бюджетлараро муносабатларини ислоҳ қилиш, солиқ тушувларини ошириш керак бўлади. Солиқлар қатори солиқсиз йиғимлар ҳам бюджет манбаси бўлиши лозим. Чунки, биласиз, солиқ юқини ошириш чегараланган. Қолаверса, маҳаллий бюджетлар тизимини шакллантириш ва такомиллаштиришда маҳаллий ҳокимият органлари ўзларига тегишли ҳудуддаги хусусий ва кичик бизнесни янада ривожлантиришлари, маҳаллий ҳомаёб ҳисобига ишловчи янги қўшма корхоналар қуришлари ва шу йўл орқали солиқ манбаларини кўпайтириб боришлари эндиликда замон талаби бўлиб қолмоқда. Зеро, улар ўз даромадлари манбаларининг кўпайишидан манфаатдордир.

ТОШГУЗАР — БОЙСУН — ҚУМҚҮРҒОН:

ЯНГИ ТЕМИРЙҮЛ — СТРАТЕГИК ИНШООТ

Республикамизнинг Сурхондарё вилояти ҳудудидан ўтган темирйўл линиялари бугунги кун талабларига жавоб бермай қолган эди. Мустақилликка эришганимиздан сўнг мазкур темирйўл тармоғида ҳатто, мамлакатимиз ҳудудидagi ҳаракатларни амалга ошириш учун қўшни республикалар чегараларини камида икки маротаба кесиб ўтишга тўғри келарди. Бу эса темир йўлда айниқас юк ташишни ташкил қилиш жараёнида ортиқча чиқимларга олиб келарди. Бунинг устига вилоятдаги мавжуд темирйўл тармоғи нобон ва нотекис joyлашганди, у ерлардаги табиий казилма бойликларини ўзлаштириш учун транспорт хизмати кўрсатиш салоҳияти жуда паст бўлиб, халқ ҳўжалигига замонавий хизмат кўрсатиш талабларига жавоб бера олмас эди...

Юртбошимиз ўз асарларидан бирида «...темирйўл ва автомобиль транспорт коммуникациялари тармоғи республиканинг энг олис туманлари ва аҳоли маъмуриятлари учун ўзаро боғлаб туради, халқаро транспорт тизимларига уланишни таъминлайди. Шу билан бирга улар ўлкаимизнинг асосий табиий ва минерал — ҳомашё захиралари манбаларига бема-

л олдириб боришни таъминлайди», деб ёзаганда республикамизнинг географик жойлашуви жиҳатидан денгиз йўллари тўғридан-тўғри чиқа олмайдиган давлатлар қаторига киришини назарда тутиб ва денгиз йўллариға қикши учун Ўзбекистоннинг ташқи савдо юклари бирор бир бандаргоҳга етиб олиши айқи бандаргоҳлардан етиб келиши учун камида икки давлатнинг ҳудудидан транзит тарзида ўтиши экспорт юклари нарҳига ўтасирини кўрсатмай қолмаслигини тушунтириб берди.

Дарвоқе, бугунги кунда географик жойлашувимизнинг ана шу хусусиятларидан келиб чиқиб, мамлакат ҳудуди орқали ташкил қилинган транзит юклар ҳажмини ошириш, потенциал миқдорларни жалб этиш, техник жиҳатдан талабларга жавоб бера оладиган инфраулашмани яратиш ҳамда уларга жамон андозалари даражасидаги транспорт хизматини тақлим қилишнинг даврини ўзи тарҳоз этмоқда. Зеро, Ўзбекистон темирйўллари географик жойлашувиға кўра қўшни республикалар темирйўллари билан 18 та халқаро чегара станцияларига эға бўлиб, бу станциялар орқали халқаро мейёрларда белгиланган тартибда йўловчилар ҳамда

юк ташиш жараёнилари ташкил этилади.

Мамлакатимизнинг жануби — Сурхондарё вилояти ва Фарғона vodiysига қўшни республикалар темирйўл тармоқларидан фойдаланиб ўтилади. Бу географик нуқталарни ҳукуматимиз ва темирйўл транспорти маъмурияти олдиға бир қанча давлатлараро муносабатлардаги муаммоларни ҳал қилиш масъулиятини юклайди. Чунки, қўшни давлатлар темирйўлларида фойдаланганлик учун катта миқдорда валюта маблағлари тўланади. Биргина мисол: мамлакат темирйўл транспорти ёрдамида республикадаги барча транспорт турларида ташкил қилинган юкнинг 66 фоизи ташкилади. Айниқас, юклар экспорти ва импортида унинг аҳамияти катта. Хозирги пайтда Ўзбекистон темирйўллари орқали Шимол ва Жануби, Шарқ ва Ғарбни боғловчи катта транзит юк оқими ўтади. Сўнгги йилларда дунё ҳамжамиятида юкларни ташкила, яъни транспортга бўлган талаб, айниқас, экологик талабларга, ташкил жараёнидаги юкларнинг сифатиға жавоб бера оладиган транспортга талаб янада ошиб бормоқда.

Шу нуқта назардан келиб чиқиб, «Ўзбекистон темирйўллари» компанияси ўз олдиға қўйган асосий масалаларнинг энг долзарби — ягона темирйўл тизимини яратиш. Бу эса темирйўл тармоғи мустақиллиги ҳам демакдир.

Айни шу нуқта назардан Тошгузар — Бойсун — Қумқўрғон янги темирйўл линияси қурилиши жуда катта стратегик аҳамиятга эға. Масалан, ҳозир Ўзбекистондан ташкил қилинган юклар Форс кўрғазига энг қисқа йўл — Ўзбекистоннинг Хўжадавлат бекатидан Серах орқали Туркманистондан транзит сифатида ўтиш — Эроннинг Бандар-Аббос портиғача 2909 километрни, шу йўл орқали Чехбехар портиғача эса 3762 километрни ташкил этади. Янги лойиҳа амалға ошгандан сўнг, яъни Афғонистон ҳудуди орқали транзит юк сифатида ўтилганда Чехбехар портиғача бўлган масофа 1592 километрга қисқаради.

Тахлиллар шунки кўрсатадики, янги темирйўл линияси қурилиши мамлакатимизда иқтисодий-ижтимоий ўзгаришларға салмоқли таъсир кўрсатиб, ишлаб чиқариш тармоқлари ривожига улкан имкониятлар яратилади, хусусан, Қашқадарё, Сурхондарё вилоятларига транспорт хизмати кўрсатишни яхшилайдиган, пировардида, юртимиз мустақиллигини таъминлайди, халқ ҳўжалиги тармоқлари самарадорлигини оширади.

Мутахассислар ҳулосасига кўра, унинг ишға туширилиши билан: Қаршидан Қумқўрғонғача бўлган масофа 156 километр, Тожикистон чегарасигача бўлган масофа 229 километр қисқариши ҳисобига миллий иқтисодиётда транспорт сектори ишининг самарадорлиги кўтарилди. Қўшни давлат темирйўл линияларидан фойдаланиш

Мамлакатимиз сиёсий ва иқтисодий мустақиллигининг тобора мустаҳкамланиб бориши ҳамда жаҳон ҳамжамиятиға фаол кириб бориши Ватанимиз ҳудудларида транспорт таъминотини юксак даражада ривожлантиришни тақозо этмоқда. Юртимиз географик жиҳатдан шундай жойлашганки, Европа билан Осиё ўртасидаги асосий транзит юк ташишлар бизнинг ҳудуд бўйлаб амалға оширилади.

лашиш учун кетадиган катта миқдордаги валюта тўловлари тежаб қилинади. Бошқа мамлакатларнинг юк ва йўловчилари транзит ташкил қилиниши эвазига хорижий валютада қўшимча даромад келади. Тоғ-кон саноати ва қишлоқ ҳўжалиги соҳаларининг аҳволи яхшиланиши ҳисобига ҳар бир минтақанинг ишлаб чиқариш қуввати ривож топиб боради.

Шунингдек, Ўзбекистонға ва МДҲнинг бошқа мамлакатларига юк ташишининг анча арзон нарҳларида Афғонистон орқали экспорт-импорт операциялари амалға ошири имконини беради. Темирйўл транспортида 630-650 та янги иш ўринлари вужудға келади. Трансфғон йўлағидаги янги Фузор — Бойсун — Қумқўрғон темирйўл линиясига юкларнаётган иш салоҳи ошади.

Ўзбекистоннинг хозирги ривожланиши миллий моделға асосланганлиги билан ўзига хос хусусиятга эға. Жумладан, дастлабки йилларданок ўзаро манфаатли халқаро ҳамкорликни ривожлантиришнинг стратегик йўналишлари ва истиқболлари белгиланган ҳақида транспорт коммуникациялари ривожига эътибор қаратилди. «**Ҳамкорлик истиқболлари ҳақида гапирар эканман, — деган эди Президентимиз, — мен коммуникациянинг замонавий, ривожланган тизимини шакллантириш масалаларига алоҳида тўхталишни истар эдим. Чунки, бундай коммуникацияни шакллантирмай туриб, минтақадаги улкан иқтисодий салоҳиятдан халқларимиз раванки йўлда фойдаланиб бўлмайди.**»

Шу сабабдан ҳам мамлакатимизда темирйўллар инфраструктурасини ривожлантириш, унинг фаолиятини тақомиллаштириш давлат сиёсати даражасига кўтарилди. Ундан кўзланган стратегик мақсад — ички

моғидан пичоқ тортиб юборадилар. Сўнгра ашиқни устидан қўлқаб, қоронғулик қаъриға кириб кетадилар.

Лекин жиноятчилар қанчалик ўзларини қирдиқорларини беритмасинлар зийрак қидирув гуруҳи уларнинг қонли изларини тезда топди. Жиноятчилар суд томонидан узоқ йилларға озодликдан маҳрум қилинди. Отабек Қодиров эса 18 йилға озодликдан маҳрум этилиб, жазони қўйиштирилган зонада ўтайдиган бўлди.

Дарахтнинг бўшини қурт ёйди, дейдилар. Гарбийда йўл қўйилган ҳато ана шундай аянчли ҳолатға олиб келиши мумкин.

Босит АЗИЗҲҲҲАЕВ,
Жиноят ишлари бўйича Тошкент шаҳар суди судьяси

ва халқаро юк ҳамда йўловчилар ташиш эҳтиёжини қондириш билан бирға халқаро транспорт тизимида, минтақа ва дунё геосиёсатида Ўзбекистоннинг ўринини, маъкеини ошириш, жаҳон ҳамжамиятини транспорт тизимида ўзаро манфаатли ҳамкорликка жалб қилишдир.

Ўзбекистон темирйўллари Шарқ-Ғарбни ўзаро боғлаб турувчи асосий бўғин бўлиб, у Хитой, Жанубий Корея ва Япониянинг, келажакда эса Афғонистон, Покистон, Ҳиндистоннинг Эрон, Туркия ва Европа мамлакатлари билан ўзаро транспорт алоқалари боғлашида алоҳида аҳамиятга эға. Ўзбекистон орқали бу давлатларни ўзаро транспорт алоқалари ўрнатиши учун бир-бириға муқобил қатор халқаро транспорт йўлақлари вужудға келади. Бу эса табиийки, келгусида Ўзбекистон орқали ўтадиган транзит юк ташиш миқдорини кескин ошишиға олиб боради. Чунончи, Навоий — Учкўдуқ — Мискин — Султон Увайистог — Нукус ва Тошгузар — Бойсун — Қумқўрғон янги темирйўл линиялари қурилишидан кутилаётган натижалар фикримизнинг ёркин далилидир.

Муктасар айтганда, минтақа ва дунё геосиёсатида бугунги кунда юз бераётган жараёнлар ва ўзгаришлар даврида Ўзбекистоннинг жаҳон ҳамжамиятиға интеграциялашуви миллий транспорт коммуникацияларимизнинг ўрни ва аҳамиятини оширибўйна қолмай, уни ривожланишини жадаллаштирадиган ҳам.

Темур АБДУРАҲМОНОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академияси тинловчиси

АҚШ конгресси сенати 2007 йил бошланишиға қадар Америка қўшинларини Ироқдан олиб чиқиб кетишни бошлашға қаратилган қонун лойиҳаси ва резолюцияни рад этди. Ҳар иккала ҳўжат муҳолифатчи демократик партиянинг юқори палатадаги аъзолари — 2004 йилда Оқ уй соҳибни лавозимига сайловларда номзодлик қилган Жон Керри ва Рассел Файнголд томонидан ишлаб чиқилганди. Қонун лойиҳаси келаси йилнинг июлиғача Америка барча жанговар қўсминларининг Ироқдан ватаниға қайтишини кўзда тутган. Сенаторлардан 13 киши қонун лойиҳасини қўллаб-қувватлаб овоз берган бўлса, 86 киши қарши чиқди. Америка ҳарбий қисми олиб чиқиб кетилишининг охириги мuddати кўрсатилмаган резолюцияни эса 39 киши қўллаб-қувватлаган, 60 киши эса маъқулламаган. Овоз бериш олдидан сўзға чиққан сенатдаги республикачилар кўпчилигининг етакчиси Билл Фрист АҚШ қўшинларининг Ироқдан олиб чиқиб кетилишини «ҳаракатларнинг эҳтимолий варианты сифатида қараб бўлмайди», деган. Унинг фикрича, тақлим бўлиш муаммонинг ечимни бўлолмайди.

ЕВРОПА ИТТИФОҚИ

Европа Иттифоқи АҚШға Европадан Кўшма Штатларға парвоз этувчи йўловчилар ҳақида кенгайтирилган маълумотларни беришға рози бўлди. Терроризмға қарши кураш доирасида йўловчиларнинг шахсий маълумотларини бериш ҳақидаги битим 2004 йилда имзоланган эди, лекин ўтган ойда Европа суди ҳуқуқий расмийлик боси уни бекор қилди. Европа Иттифоқи дипломатлари Брюсселдаги учрашувида янги битимнинг моҳияти аввалгидек қолишини, лекин унинг ҳуқуқий асоси ўзгаришини билдиришди. Дипломатлардан бирининг айтишича, битим шу йилнинг 1 октябрида, яъни амалдаги битим ниҳоясига етган кунда имзоланади. Муқаддам Европа парла-

ментининг аъзолари йўловчилар ҳақидаги маълумотларни бериш уларнинг шахсий ҳаётиға оид ҳуқуқларини бузишдан ҳавотирлик билдиришганди. Бироқ Европа парламентининг 30 майдаги қарорида икки йилдан бўён амалда бўлган битимнинг фақат ҳуқуқий жиҳати юзасидан тортишув кетмоқда.

Ҳўжат ЕИға аъзо мамлакатлар томонидан ратификацияланиши лозим, лекин бу жараённинг ақунланишиға қадар ҳам қўллаш учун қабул қилиниши мумкин. Вашингтон Европа Иттифоқи ҳуқуқий қийинчиликларни бартарафдан бирининг айтишича, битим шунинг қарори Европада мамлакатларидан АҚШға борувчи йўловчилар оқимиға асло таъсир этмайди, деб ишонч билдирди.

РОССИЯ

Москвада ёзнинг иссиқ келганлиги боис қатор тақсимот нимстанцияларида ёнғинлар рўй берган. «Новости» ахборот агентлигининг хабарига кўра, Лобочевский қўчасидаги нимстанция охириги икки кун ичида иккинчи марта ёнган. Ёнғинлар электр истеъмолчи ошган пайтда, соат 18.30 дан 20.30 гача бўлган паллада рўй берган. Пойтат марказидаги фаввораларда одамлар иссиқликдан сақланмоқда. Шаҳар атрофидаги сув ҳавзаларида чўмилиш хатарли бўлиб борапти. «Роспотребнадзор» маълумотлари бўйича инсон ҳаёти учун бехатар бўлган сув ҳавзалари сони тобора камаймоқда.

АНГЛИЯ

Таниқли актриса ва модель Памела Андерсон 1 июлда 39 ёшға тўлади. Ҳайвонлар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш жамияти (PETA)нинг фаоли ўз туғилган кунини қимматбах мўйна учун ёввойи ҳайвонларнинг қириб ташланаётганлигиға қарши норозилик намойишини ўтказиш билан нишонламоқчи бўлапти. Британия омвий ахборот воситаларининг хабар беришича, «Playbo» журналининг собиқ юлдузи Андерсон Лондондаги Стелла Маккартниға тегишли бўлган янги

модадаги либослар дўконида янлағоч туршиға қарор қилган. Дўкон эгаси, сэр Поль Маккартнининг қизи бунга қарши эъласини, балки дўгонасининг мардлигиға қўйил қолишини билдирган.

ҲУРМАТЛИ ИШБИЛАРМОН ВА ТАДБИРКОРЛАР!

ДАВЛАТ МУЛКИ ҚЎМИТАСИНING ТОШКЕНТ ШАҲАР БОШҚАРМАСИ ҲУЗУРИДАГИ «РОУТАТ АУКСИОН» ДАВЛАТ УНИТАР КОРХОНАСИ

«Ўзбекистон овози» газетасининг 2006 йил 16 майдаги 56-сонида ҳамда 17 июнь 69-сонида чоп этилган эълонда берилган Тошкент шаҳар, Сирғали тумани, Нилуфар қўчаси, 28-уйда жойлашган «Найт блокки йу қуриш таърибавий комбинати» (ЭКОБД) ҳиссадорлик жамиятиға қарашли «КПД-5» заводи (бошланғич нархи — 810 080 000 сўм) ҳамда тайёр маҳсулотлар амборхонаси (бошланғич нархи — 200 000 000 сўм) бўйича 2006 йил 27,30 июнь кунига белгиланган аукцион савдолари «Найт блокки йу қуриш таърибавий комбинати» (ЭКОБД) ҳиссадорлик жамияти таъқи бошқарувчисининг 2006 йил 23 июндаги 514-сонли хатига асосан 4,7,11,14 июль кунларига қолдирилганлигини маълум қилади.

Қўшимча маълумотлар учун телефонлар: 133-23-40, 133-02-49.

Жиноят ва жазо НАФС БАЛОСИ

«Менинг нафсим балодур, ҳар мақомға солдур» деган ибора жамият олдида ўз бурчини, ҳурматини билмаган, иродаси заиф ва нопок инсонлар ҳақида айтилганди. Тошкент шаҳрида бирор ишға қўриш истамай, текин-томорлик билан кун кўриб юрган Отабек Қодировни ҳам шундай тоифа вақили дейиш мумкин. У пул топишининг минг хил йўли қолиб, мудоҳиш усулга қўл ўрди. Отабек ҳамтавоқларни — С.Усмонов, Б.Нижёзов, Ш.Зиётова ва Н.Абдуллаеваға Севзор даҳасида яшовчи қонқоний йўл билан чет эл валютасини айрибошлашганини қасб қилиб олган У.Хусанованинг уйда катта миқдорда пул бўлишини айтади. «Биз ундан жинсий йўл билан топаётган пулларини олиб

қўямиз, ҳолос. У ҳеч кимға бу тўғрида арз қилолмайди» — деб уларни аврайдилар. «Кўр-кўрни қоронғуда топади», деганларидек барчалари қувониб кетадилар. Уларнинг режаси бўйича икки аёл валютафуруш У.Хусанованинг ишончли қозониб, унинг хонадонига кириб-чиқиб юришға эришишлари керак эди. Бунга эришадилар ҳам. Энди жиноятни амалға ошириш қолган эди, ҳолос.

Уша кунни улар тўнга яқин ароқ ва пиво ичиб олган, аввал икки аёлни валютафуруш яшаётган қаватта чиқариб юборишди. Аёллар уйда ўлиги Умиджон билан телевизор қўриб ўтирган У.Хусановани алдаб «Хозир пастга пул олиб келадилар, тушиб пулни олиб чиқамиз» деганларида тўнги соат бирлар атрофида

эди. Н.Абдуллаева пастки қават зинасидан кўтиб турган гуруҳнинг бошқа аъзоларини хонадонға олиб қиради. Улар шундай тезликда кириб келадилар-ки, ўлиги эгаси ва унинг ўлиги бирор нарса қилишға улгуролмайди. Жиноятчилар уларнинг қўл-оққарини боғлаб, оғизларига латта тикиб стулга боғлаб қўяди. Шундан сўнг Хусанованинг томоғига пичоқ тираб туриб, қаерда қанча пул борлигини айтишини талаб қилади. Бека имо-ишора билан пуллар турган ериг қўрсатади. Жиноятчилар тўққиз миллион сўмдан ортиқ пул ва уяли телефон аппаратлари, магнитфон ҳамда бошқа буюмларни қўлга киритишди.

Лекин нафс ўлгур уларни яна тинч қўймайди. Улар жабрдийдаларни азоб-

лаб, яна қандай бойлиқлар борлигини сўрайдилар. Кишан солинганлар «Бошқа ҳеч нарсамиз йўқ, фақат бизни ўлдирманглар. Агарда соғ қолдирсаларингиз эрта-индин яна пул топиб берамиз», деб ёлвора бошлади. Лекин елкаларига шайтон миниб, кўзлари қонға тўлган босқинчилар мўмай пулларни йўлаб тобора ақлдан озар эди. Шундай ҳолатда Отабек Қодиров пичоқ чиқариб Умиджонни бўйнидан тортади. Бунки қўриб она додлаб юборади. Қонхўрлар онасининг кўзи олдида аввал ўглини бамайлихотир бўғизлайди. Сўнгра қўл-оғи боғланган она тепасига келади. Ундан охириги бор «қандай бойлиқларинг бор» деб сўраб, ҳеч нарса йўқлигини билишгач, унинг ҳам то-

моғидан пичоқ тортиб юборадилар. Сўнгра ашиқни устидан қўлқаб, қоронғулик қаъриға кириб кетадилар.

Лекин жиноятчилар қанчалик ўзларини қирдиқорларини беритмасинлар зийрак қидирув гуруҳи уларнинг қонли изларини тезда топди. Жиноятчилар суд томонидан узоқ йилларға озодликдан маҳрум қилинди. Отабек Қодиров эса 18 йилға озодликдан маҳрум этилиб, жазони қўйиштирилган зонада ўтайдиган бўлди.

Дарахтнинг бўшини қурт ёйди, дейдилар. Гарбийда йўл қўйилган ҳато ана шундай аянчли ҳолатға олиб келиши мумкин.

Босит АЗИЗҲҲҲАЕВ,
Жиноят ишлари бўйича Тошкент шаҳар суди судьяси

лўндароқ айтганда, молиявий назоратни ижро этувчи орган.

Яна бир мулоҳаза: бюджет даромадларини ошириш билан бирға, бюджетнинг ортиқча харажатларига ҳам аҳамият бериш хозирги кун масалаларидан бири. Мисол учун, Жиззах вилоятида бюджет ташкилотларини озик-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш битта ташкилот — «Махсуссавдофирмаси» орқали (бир неча йиллардан бўён) йўлга қўйилган. Мазкур ташкилот молия органи тасдиқлаб берган нарҳлар доирасида маҳсулотларни бюджет ташкилотларига вақтида, ҳеч бир муаммосиз етказиб бермоқда. Натижада йилиға бир неча ўн миллион сўмлаб бюджет маблағлари тежаб қолинапти.

Бир неча йил аввал бюджет харажатларининг маълум қисми коммунал тўловларға харажат қилиниб, унинг анёқ ҳисоб-ки-тобиға етиш қўйин эди. Хозир эса Молия вазирлиги ташаббуси билан электр энергия, табиий газ ва иссиқ ҳамда совуқ сув билан таъминланаётган барча бюджет муассасалари ўлчов асбоблари билан таъминланган, бундай тўловларға бўлган харажатлар кескин камайди ва ҳисоб-ки-тоб ишлари жой-жойига тушиб бормоқда.

Шу ўринда алоҳида таъкидлаш лозим, мамлакатимизнинг асосий молиявий манбаси бўлган бюджет тизими, унинг даромад ва харажат қисмлари шаклланиши ҳамда уларнинг ижроси қонунийлигини таъминловчи Ўзбекистон Республикасининг «Бюджет тизими тўғрисида»ги Қонуни муҳим аҳамият касб этди. У — давлат бюджет тизимини мустаҳкамлади, маҳаллий бюджетларға алоҳида эътибор қаратди, ҳудудларнинг ижтимоий-иқтисодий ҳаётиға яқинроқ фаолиятда бўлган молиявий манбаларни аҳоли турмуш фаровонлигини оширишда энг муҳим омиллар қаторига чиқарди.

Собир ТУРДИЕВ,
Жиззах вилояти молия бошқармаси бошлиғи

Аммо, шу ўринда бир гап: маҳаллий бюджетларни қўшимча маблағ билан таъминлаш воситаси сифатида дотация ва субвенциялар ахратилиши муқаммал тизим ҳисобланмайди. Чунки, бу маблағлар рағбатлантириш хусусиятиға эға эмас. У ҳўжалик ташаббускорлигини ошириш ўрниға бюджетнинг даромад қисми имкониятини камайтиради ва молиявий назоратни сувайтиради. Бундан келиб чиққан ҳолда айтиш мумкинки, маҳаллий бюджетлар даромадлари таркибиде солиқли даромадларни шакллантириш — хозирги кун муаммоси. Бунинг учун аввало, ҳудудлардаги ишлаб чиқаришни ривожлантириш, яъни солиқ тушувларини қўпайтириш ҳамда маҳаллий бюджетлар ихтиёриға солиқлар ва йиғимларни жорий қилишда маълум маънода мустақиллик бериш керакка ўхшайди. Шунда, давлат бюджети даромадлари янада ошиши мумкин.

Республикамизда ҳудудларнинг иқтисодий ривожланишини ошириш учун маҳаллий ҳокимият органларини иқтисодий ва ҳуқуқий база билан таъминлайдиган етарли ҳуқуқий шароит яратишган. Бу, авваломбор, маҳаллий бошқарув органларига давлат мулкни бошқариш ҳуқуқини беришчи «Маҳаллий давлат ҳокимияти тўғрисида»ги Қонундир. Бундан ташқари, маҳаллий бюджетлар даромадлари базасини мустаҳкамлашға йўналтирилган қатор ҳуқуқий-меъёрий ҳўжатлар ҳам мавжуд. Улар орасида Вазирлар Маҳкамасининг «Бюджет ташкилотларини молиялаштириш тартибини тақомиллаштириш тўғрисида»ги (1999 йил, 3 сентябрь, 414-сонли) қарорини ва шу қарор асосида ишлаб чиқилган йўриқнома ҳамда қондалар алоҳида ўрин тутди. Улар маҳаллий бюджетлар даромадлари имкониятларини кенгайтириб, маблағларнинг бюджетдан ташқари манбаларини излаб топиш ва фойдаланиш имконини беради.

Бунинг учун бюджет ташкилотларининг ривожлантириш жамғармаларини ташкил этиш орқали олинандиган даромадларни ошириш мақсадида жойлардаги маҳаллий молия

органлари томонидан уларнинг бинолари ва асосий воситаларини инвентаризациядан ўтказиш лозимға ўхшайди. Ва шу йўл билан даромад олиниши мумкин бўлган манбаларни аниқлаш ҳамда улардан фойдаланиш юзасидан тақлимлар ишлаб чиқиб, пировардида, иқросини таъминлаш учун ҳам тавсиялар бериб борилиши мақсадға мувофиқдир. Бюджет ташкилотларини ривожлантириш жамғармалари ҳисобидеги маблағларнинг ошиши, айниқас, улар томонидан вақтинча фойдаланилмай турган бинолар ва бошқа мол-мулкларни турли ташкилотларға ижараға беришдан олинаётган даромадларнинг қўпайиши (агар олинган даромадларнинг 50 фоизи ўз ихтиёрларига қолиши ва қолган 50 фоизининг маҳаллий бюджетлар ҳисобига ўтказилишини ҳисобға олсак) бир вақтнинг ўзида: ҳам бюджет даромадларининг ошишиға, ҳам харажатларни мувофиқлаштиришға имкон беради.

Маҳаллий бюджетлар даромадлари ва харажатлари самарадорлигини оширишда маҳаллий молия органлари ролини ўргатиш натижалари таҳлили шунки кўрсатдики, бюджетта қўшимча даромадлар жалб этиш бўйича янги манбаларни излаб топиш ҳамда чекланган ресурслар шароитида бу даромадларни иқтисодий ва ижтимоий жиҳатдан энг зарур соҳаларға йўналтирилишини таъминлаш катта аҳамиятга эға. Зеро, хараённи самарали бошқариш — бевоСИта мазкур муаммони муваффақиятли ҳал этилиши билан боғлиқ. Қолаверса, бюджет даромадларини ошириш доирасида қўрилаётган чора-тадбирлар, даромадларнинг мустаҳкамланиши ва тақомиллаштирилиши ҳамда харажатларнинг мувофиқлаштирилишини, шунингдек, уларнинг белгиланган параметрларда амалға оширилиши жараёнларини назорат қилиб боришни молия идораларисиз тасаввур этиб бўлмайди. Молия идоралари, жумладан, маҳаллий молия муассасалари — давлатнинг молиявий ҳамда бюджет-солиқ сиёсатини амалға оширилишини таъминловчи,

лўндароқ айтганда, молиявий назоратни ижро этувчи орган.

Яна бир мулоҳаза: бюджет даромадларини ошириш билан бирға, бюджетнинг ортиқча харажатларига ҳам аҳамият бериш хозирги кун масалаларидан бири. Мисол учун, Жиззах вилоятида бюджет ташкилотларини озик-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш битта ташкилот — «Махсуссавдофирмаси» орқали (бир неча йиллардан бўён) йўлга қўйилган. Мазкур ташкилот молия органи тасдиқлаб берган нарҳлар доирасида маҳсулотларни бюджет ташкилотларига вақтида, ҳеч бир муаммосиз етказиб бермоқда. Натижада йилиға бир неча ўн миллион сўмлаб бюджет маблағлари тежаб қолинапти.

Бир неча йил аввал бюджет харажатларининг маълум қисми коммунал тўловларға харажат қилиниб, унинг анёқ ҳисоб-ки-тобиға етиш қўйин эди. Хозир эса Молия вазирлиги ташаббуси билан электр энергия, табиий газ ва иссиқ ҳамда совуқ сув билан таъминланаётган барча бюджет муассасалари ўлчов асбоблари билан таъминланган, бундай тўловларға бўлган харажатлар кескин камайди ва ҳисоб-ки-тоб ишлари жой-жойига тушиб бормоқда.

Шу ўринда алоҳида таъкидлаш лозим, мамлакатимизнинг асосий молиявий манбаси бўлган бюджет тизими, унинг даромад ва харажат қисмлари шаклланиши ҳамда уларнинг ижроси қонунийлигини таъминловчи Ўзбекистон Республикасининг «Бюджет тизими тўғрисида»ги Қонуни муҳим аҳамият касб этди. У — давлат бюджет тизимини мустаҳкамлади, маҳаллий бюджетларға алоҳида эътибор қаратди, ҳудудларнинг ижтимоий-иқтисодий ҳаётиға яқинроқ фаолиятда бўлган молиявий манбаларни аҳоли турмуш фаровонлигини оширишда энг муҳим омиллар қаторига чиқарди.

Собир ТУРДИЕВ,
Жиззах вилояти молия бошқармаси бошлиғи

Таълим ва тараққиёт

ФИДОЙИЛИК ВА ТАШАББУСКОРЛИК САМАРАСИ

КЕЧАГИ КУН

Бундан икки йилча илгари Марказий Осиёда биринчи ташкил этилган Самарқанд медицина институтига боргандим. Илк кўзим тушган манзара: нураган деворлар, салобатини йўқотган бино, синик эшиклар, қоронғи йўлақлар, ҳовлидаги чиқиндилар...

Профессор Азамат Шамсиевнинг бу лавозимга қўйилишидан қўзланган мақсад битта — Самарқанд салохиятини белгилловчи медицина институтини қиёфасини ҳар томонлама ўзгартириш, мавжуд муаммоларни бартараф этиш, аҳолини тубдан яхшилаш...

капитал реконструкция ишлари давом этмоқда. Шу бинодаги 8-аудитория эса бугун замонавий қиёфа касб этди. Институт кафедраларининг барчасига «Лентум-4» компьютерлари, лазерли принтерлар билан берилди.

Уйлаб қолдим. Бир пайтлар доғруғи мамлакат охиб кўшни юртларга ҳам таралган Самарқанд давлат медицина институти нега бундай ночор аҳволга тушиб қолди?

Тўғриси айтганда, бир неча йиллар давомида институт ректорга ёлчимади. Тартиб-интизом бўшашиб кетди. Мутасадди ходимлар томонидан кўпол молиявий хатоларга йўл қўйилди. Хусусан, студентларнинг стипендияси, профессор-ўқитувчиларнинг маошлари сабабсиз кенчиктирилди.

Азамат Муҳиддинович бу борада етарли тахрибига эга, каттиққўл, қатъиятли. У 1985 йилдан ҳозирга қадар СамМИ болалар хирургияси кафедраси мудири, 1990 йилдан эса Марказий Осиёда ягона ихтисослашган болалар хирургияси илмий-даволаш ўқув маркази асосчиси ва раҳбари, 450 дан ортиқ илмий мақолалар, 10 та монография, 22 та қўлланма...

Шунингдек, махсус компьютерлар залли ташкил қилиниб, унга энг сўнгги русумдаги 50 донга замонавий компьютерлар ўрнатилди ва барчаси интернет тармоғига уланди.

БУГУННИНГ МАНЗАРАЛАРИ

Институтдаги умумий ҳолатни ҳисобга олиб, ҳуқуқматимиз 2004 йил ноябрь ойида олий даргоҳга янги ректор тайинлади.

(Давоми. Боши 1-бетда)

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

САМАРҚАНД ИҚТИСОДИЁТ ВА СЕРВИС ИНСТИТУТИ

2006-2007 ўқув йилида куйидаги олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари бўйича қабул эълон қилади

МАГИСТРЛАР тайёрлаш.

Ўқиш муддати 2 йил.

- Менежмент (хизмат соҳалари бўйича);
Маркетинг (хизмат соҳалари бўйича);
Маркетингни бошқариш;
Консалтинг хизматлари маркетинги;
Лизинг ва баҳолаш хизматлари маркетинги;
Молиявий менежмент.

Магистратурага олий маълумотга эга бўлганлар синов асосида қабул қилинади.

Куйидаги йўналишлар бўйича бакалаврлар тайёрланади:

Ўқиш муддати 4 йил.

Table with 2 columns: 1. Касб таълими (бакалаврият таълим йўналишлари бўйича), 2. Иқтисодиёт (сервис ва хизматлар соҳалари бўйича), 3. Менежмент (сервис ва хизматлар соҳалари бўйича), 4. Маркетинг (сервис ва хизматлар соҳалари бўйича), 5. Молия, 6. Бухгалтерия ҳисоби ва аудит, 7. Сугурта иши, 8. Банк иши, 9. Туризм менежменти, 10. Туризм маркетинги, 11. Туризм операторлик хизматини ташкил этиш, 12. Сервис (туризм ва меҳмонхона хўжалиги бўйича), 13. Сервис (сифат экспертизаси, хизмат кўрсатиш ва ишлар сертификацияси), 14. Сервис техника ва технологияси (хизмат кўрсатиш соҳалари бўйича)

АБИТУРИЕНТЛАР КУЙИДАГИ ХУЖЖАТЛАРИ Топширишлари ЛОЗИМ:

- 1. Ректор номига ариза;
2. Фотосурат 3x4 (6 донга);
3. Тиббий маълумотнома (№086-у шаклда);
4. Маълумоти ҳақидаги ҳужжат (аттестат, диплом ва диплом иловаси);
5. Паспорт нусхаси;
6. Олий маълумот ҳақида дипломнинг асл нусхаси (иккинчи мутахассислик учун).

Институт манзили: 703000. Самарқанд шаҳри, А.Темур кўчаси, 9. Тел.: 233-38-72; 233-38-73; 233-30-40.

ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ПАЛЛА БОШЛАНДИ

Чемпионат иштирокчиларининг тенг ярми уйига қайтади

Германияда давом этаётган жаҳон чемпионати қизгин паллага кирди. Омадлари чоғиб, маҳорат кўрсата олган жамоалар энди курашнинг иккинчи босқичини бошлайдилар.

ранг, 2 маглубият билан чекланиб ўйларига қайтдилар. Мамлакатнинг жисмоний тарбия қўмитаси эса Эрон миллий футбол федерацияси раҳбарини ишдан бўшатишга мажбур бўлди.

Чемпионатда мухлислар эслаб қоладиган бир воқеа юз берди. У ҳам бўлса Англия — Швеция ўйинининг 51-дақиқасида швед Маркус Олльбак киритган тўп чемпионатлар тарихидаги 2000-гол ҳисобидан қайд этилди.

Чемпионатда мухлислар эслаб қоладиган бир воқеа юз берди. У ҳам бўлса Англия — Швеция ўйинининг 51-дақиқасида швед Маркус Олльбак киритган тўп чемпионатлар тарихидаги 2000-гол ҳисобидан қайд этилди.

Гуруҳларда ўтказилаётган якуловчи тур учрашувлари эса қайси жамоаларнинг курашини давом эттиришига қодир эканлигини аниқлаб берди.

Чеклар сўнгги учрашуви Италия жамоасига қарши ўтказиб, дарвозаларидан иккита жавобсиз тўп ўтказиб юбордилар. Аксинча, Гана футболчилари эса мухлислари ниҳоятга қарамай, омад юз ўгириб, чемпионат билан хайрлашди.

мўлжалланаётган Бразилия футболчилари иштирокидаги ўйинлар ҳамisha мухлисларни ром этмоқда. Улар гуруҳдаги якуловчи баҳсини Япония футболчиларига қарши ўтказдилар. Икки ўйинда бир дуранинг, бир маглубиятга учраган японлар очколарини бойитиб, курашини давом эттиришга чоғланган эдилар.

Ҳайдар НОСИРОВ, Равшан ШОДИЕВ

Барча турдаги қурилиш ташкилотлари диққатига!

Жиззах вилоят ҳокимлиги «Ягона буюртмачи хизмати» инжиниринг компанияси куйидаги объектлар бўйича танлов савдолари ўтказилишини ЭЪЛОН ҚИЛАДИ:

Table with 3 columns: T/p, Объект номи, Қурилишни тугаллаш муддати. Row 1: 1. Жиззах шаҳридаги 29-сонли «Меҳрибонлик уйи»ни капитал реконструкция қилиш, IV чорак.

Буюртмачи манзили: Жиззах шаҳри, Ш.Рашидов кўчаси, 100-уй. Телефон: (8372) 222-31-59, 222-30-11.

Қурилиш ишларини молиялаштириш бюджет маблағлари ҳисобидан амалга оширилади.

Танлов савдоларида иштирок этадиган ташкилотлар куйидаги шартларга жавоб беришлари керак: танлов савдолари предметининг 20 фоизи миқдоридеги айланма маблағларига ёки кўрсатиб ўтилган маблағларни беришга банк кафолатномасига, ишлаб чиқариш базалари, ишларни бажариш учун зарур бўлган меҳнат ресурслари ва мутахассисларга, етарли касбий ва техникавий малакага, молиявий имкониятларга, шартнома тузиши юзасидан фуқаролик-муомала ҳуқуқий лаёқат ва ваколатларига эга, ўхшаш иншоотларни қуриш бўйича тажрибали ва ишончли бўлишлари шарт.

Танлов савдоларида қатнашини ва танлов ҳужжатларини олиш учун сўронома билан танлов савдолари ташкилотчиси — Жиззах вилояти қурилишда танлов савдолари ва нархларни шакллантириш ҳудудий консалтинг марказига куйидаги манзилга мурожаат этиши мумкин.

Жиззах шаҳри, Ш.Рашидов кўчаси, 63-уй, 426-хона. Тел./факс: 226-14-66. Бир тўплам танлов ҳужжатларининг нархи — 50 000 (эллик минг) сўм. Таклифлар (оферталар) танлов савдолари ташкилотчиси томонидан юқоридеги манзилда қабул қилинади.

Таклифлар (оферталар)ни танлов савдолари ташкилотчисига тақдим этишининг охири муддати — оферталар очилиш куни ва соатидагина. Танлов савдолари эълон матбуотда чоп этилгандан бошлаб 30 кундан кейин юқоридеги кўрсатилган манзилда ўтказилади.

Ўзбекистон Республикаси Олий ўрта махсус таълим вазирлигига қарашли Самарқанд вилоят Иштинҳон туманидаги Бизнес мактаби томонидан Наргиза Акабаева номига берилган КНМ № 001031 рақамли иттифоқ диплом йўқолганлиги сабабли БЕКОР ҚИЛИНАДИ

«Ўзбекистон овози» ва «Голос Узбекистана» газеталари таҳририяти жамоаси Ўзбекистон Республикаси ИИВ ИХББ Матбўт бўлимига бошлиғи, подполковник Анвархўжа Сулаймонхўжаевга волидан муқаррамаси ТОХИХОН онанинг вафоти муносабати билан чўқур ҳамдардлик изҳор қилади. Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академияси Физика ва биофизика институти жамоаси илмий ишлар бўйича директор ўринбосари, лаборатория мудири, биология фанлари доктори Музаффар Асроровга онаси ВАЛИЯ АСРОРОВАнинг вафоти муносабати билан чўқур тазвия изҳор этади.

Advertisement for Bosh Muharrir: Safar OSTONOV, Tahrir Hay'ati: Abdulla ORIPOV, Latif G'ULOMOV, Asiliddin RUSTAMOV, Ashur QODIROV, Bobir ALIMOV, Farruh HAMROYEV, Alimqul SULTONOV, Andrey ORLOV, Norbobo SHAKAROV, To'lebergan QAIPIBERGENOV, Muslihdin MUHIDDINOV, Olim MURODOV, Abdug'ani MAMASO'DIQOV, MUASSIS: O'ZBEKISTON XALQ DEMOKRATIK PARTIYASI MARKAZIY KENGASHI, BO' LIMLAR: Siyosat, partiya va xalqaro hayot, Ma'naviyat va ma'rifot, Ijtimoiy hayot va iqtisodiyot, Parlament va huquq, Ekologiya va salomatlik, Axborot, sport va harbiy vatanparvarlik, Xatlar va ommaviy ishlar, Reklama va e'lonlar, VILOYAT MUXBIRLARI: Andijonda, Buxoroda, Gulistonda, Jizzaxda, Navoiyda, Namanganda, Nukusda, Samarqandda, Urganchda, Farg'onada, Termizda, MANZILIMIZ: 700000, TOSHKENT, MATBUOTCHILAR KO'CHASI, 32-UY.